

Nehemia 1:1-11

1 ¶ Verslag van Nehemia, de zoon van Chachalja.

In de maand kislew van het twintigste jaar, toen ik mij in de burcht van Susa bevond,

2 kwam een van mijn broers, Chanani, met een aantal mannen vanuit Juda naar me toe. Ik vroeg hun hoe het de Joden verging die waren overgebleven en de ballingschap hadden overleefd, en informeerde naar de toestand in Jeruzalem.

3 Ze vertelden me dit: ‘Het gaat heel slecht met de mensen die de ballingschap hebben overleefd en die nu in de provincie Juda wonen. Ze zijn er het mikpunt van spot, want de muur van Jeruzalem is afgebroken en de poorten zijn in vlammen opgegaan.’

4 Toen ik deze woorden hoorde, ging ik huilend op de grond zitten. Ik rouwde dagenlang, ik vastte en riep de God van de hemel aan.

5 Ik bad: ‘Ach HEER, God van de hemel, machtige en ontzagwekkende God, u die uw beloften nakomt en trouw bent aan ieder die u liefheeft en doet wat u gebiedt,

6 luister aandachtig en zie hoe uw dienaar dag en nacht tot u bidt ten behoeve van uw dienaren, de Israëlieten. Ik belijd de zonden die wij, Israëlieten, tegenover u hebben begaan, ook ik en mijn familie.

7 Wij hebben u veel kwaad gedaan; wij hebben ons niet gehouden aan de geboden, voorschriften en rechtsregels die u aan Mozes, uw dienaar, hebt gegeven.

8 Denk toch aan wat u Mozes hebt voorgehouden: “Als jullie ontrouw zijn, zal ik je onder alle volken verstrooien,

9 maar als jullie naar mij terugkeren, en je houden aan mijn geboden en die naleven, zal ik jullie, ook al zouden jullie verbannen zijn naar het eind van de hemel, terughalen en bijeenbrengen op de plaats die ik heb uitgekozen om er mijn naam te laten wonen.”

10 De Israëlieten zijn uw dienaren, zij zijn uw volk; u hebt hen door uw grote macht en met uw sterke hand bevrijd.

11 Ach mijn Heer, luister toch aandachtig naar het gebed van uw dienaar en naar dat van al uw dienaren die uw naam willen eerbiedigen. Laat me vandaag toch slagen en laat de koning mij welgezind zijn.’ In die tijd was ik schenker aan het hof van de koning.

Nehemia 1

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Het boek Nehemia neemt ons mee naar de 5^e eeuw voor Christus in Perzië, Iran

Het overgebleven volk Israël was vanuit de ballingschap weer terug gekeerd naar het land, maar enkelen waren in Perzië achter gebleven waaronder de Jood Nehemia.

Hij woont in Susa, het tegenwoordige ‘Shush’ in Iran

Hij verneemt vanuit Jeruzalem dat de tempel weliswaar gebouwd is, maar de stad nog niet.

Bovendien is het daar een economische chaos.

En om Nehemia gaat het draaien.

Nu zijn namen in de Bijbel meestal belangrijk.

Namen in de Bijbel vertellen ons iets over het karakter van iemand.

Nehemia betekent vanuit het Hebreeuws: De Here troost

Als Nehemia van de trieste situatie in Jeruzalem hoort, dan gaat hij helpen, troosten.

Nehemia: Zijn naam is de sleutel om te begrijpen wat er gebeurt.

Verder laat het beroep van Nehemia iets zien van de wijze waarop hij dingen gaat aanpakken.

Nehemia is schenker bij de koning van Perzië.

Wij denken bij het beroep schenker misschien: dat is een dom beroep.

Maar een schenker was in vroeger tijd een hoge functionaris.

Een schenker had in de eerste plaats een vertrouwenspositie: hij moest voorproeven en daarmee een eventuele gif aanslag op het leven van de koning opvangen.

Maar een schenker was nog meer: hij ging over eten en drinken, over inkoop van voedsel, de keuken, de opslag en de bereiding. De logistiek van dat hele gebeuren.

Nehemia is een echte manager en hij zal ook zijn managerskwaliteiten gaan inzetten voor de opbouw van Jeruzalem.

Maar zover is het nog niet.

Het verhaal begint.

Op een goede dag komen familie en vrienden uit Jeruzalem in Susa en daaronder is ook Chanani, één van de broers van Nehemia.

‘Het is heel slecht in Juda/Jeruzalem’, zeggen ze. ‘De mensen zijn het mikpunt van spot, want de muur van Jeruzalem is afgebroken en de poorten in vlammen opgegaan’.

De mensen het mikpunt van spot. Letterlijk staat er: ‘ze verkeren in grote rampspoed en in smaad’.

Spot, smaad: voor een oosterling is dat heel erg.

Vernederd worden met gevoelens van schaamte is voor elk mens natuurlijk verschrikkelijk, maar in het oosten geldt dat des te meer, omdat waarden als eer en waardigheid daar hoog in het vaandel staan.

Chanani zegt dat de eer van de Joodse gemeenschap in Jeruzalem én de eer van God door het slijk gehaald worden, nu Jeruzalem in puin ligt.

En Nehemia? Hij krijgt het er te kwaad mee. Hij gaat huilend op de grond zitten. Hij rouwt dagenlang; hij vast en bidt.

En tijdens het bidden komt er een plan bij hem op. Welk plan horen we nog niet.

Maar aan het einde van zijn gebed vraagt Nehemia aan God: ‘laat me vandaag slagen en laat de koning mij welgezind zijn’.

Ik verklap al vast dat Nehemia gaat vragen aan de koning, of hij in actie mag komen om de situatie in Jeruzalem te verbeteren. Om dus te troosten.

De situatie van rampspoed ging Nehemia ontzettend aan het hart.

Hij brengt dat bij God, maar je voelt ook al een beetje dat zijn handen gaan jeuken.

Herkent u dat?

Maakt u het ook wel eens mee dat er dingen zijn in de samenleving, in de kerk waarvan u het gevoel hebt: dat gaat niet goed. Dat is verdrietig! Of: hoe kan dat nu?

In het groot kan dat het milieu zijn, of het toenemende geweld op straat, de respectloosheid. Maar mensen kunnen het ook naar de kerk toe hebben: Het gaat me aan het hart, de jongeren waarvan er meer zijn dan je ziet, de middengroep die het zo druk heeft, de alleengaande die wordt vergeten, de ouderen, die vereenzamen, het gebrek aan missionair elan, de belabberde communicatie.

Iemand heeft eens gezegd dat elke vernieuwing begin met een soort ‘popeye gevoel’.

U kent hem wel -die zeeman met pet en pijp- hij loopt rood aan als zijn liefje olijfje wordt beschadigd. Dan neemt hij een blik spinazie, krijgt krachten en gaat er wat aan doen.

Nehemia heeft ook zijn ‘popeye-gevoel: hij wordt geraakt door iets wat niet goed is, hem verdriet doet; hij krijgt heilige verontwaardiging.

Hij loopt er rood door aan; en hij uit het voor God in gebed en krijgt nieuwe krachten om te gaan troosten en zal er straks zijn gaven op inzetten.

Maar heeft u zelf wel eens iets van Nehemia: bent u wel heilig verontwaardigd over iets, gaat u wel eens iets aan het hart, uit u dat wel eens voor God en raakt u dan ook begeistert en komen er dan ook plannen bij u op zodat u met alle gaven die u hebt erop af gaat?

Nehemia deed dat.

Ik doe mijn petje af voor Nehemia.

Hij had een prachtige baan in Perzië. Tweede man. Niemand deed hem wat.

Waarom zou hij betrokken willen raken bij een probleem? Laat Jeruzalem Jeruzalem en leef je goede leven in Perzie!

Je zou Nehemia zelfs kunnen zien als iemand die een beetje aan de kant staat en kijkt hoe het allemaal toegaat.

Je zou hem als een gelovige kunnen beschouwen die zich niet zo verbonden voelt met de rest van het volk. De gemeenschap, de kerk.

Want Nehemia woonde in Perzie, maar zijn volk, zeg maar de kerk is duizenden kilometers verderop in Jeruzalem, op afstand dus.

Iets had hem tot nu toe weerhouden om betrokken te raken.

‘Wat’ weten we niet, maar als hij hoort via familie uit Jeruzalem hoe het er voorstaat, komt er opeens van alles boven, slaat het naar binnen raakt het hem, laat hem niet los.

Hij krijgt dat ‘popeye-gevoel’ en hij richt zich tot God en voordat hij het weet zal hij bij de koning zitten met de vraag of hij zijn steentje bij kan dragen.

Heeft u dat wel eens meegemaakt? Jaren zat je op een afstand van de kerk en opeens gebeurde het en voor je het weet werd je actief in de gemeenschap die kerk heet.

Nee, dat is niet gek, want Nehemia maakte het mee.

Wie in God gelooft, heeft ook iets met Zijn volk.

Bent u zo’n Nehemia? Wilt u er zo eentje worden? We hebben ze nodig!

Als u dat herkent dan nodig ik u uit nog iets verder te kijken naar Nehemia.

Want ik heb nog iets niet verteld wat u dan ook moet weten.

Want hoe kwam het toch dat Nehemia in Susa woonde en dat zijn familie en zijn hele volk tot voor kort ook in ballingschap woonde?

Wel, dat kwam omdat het 100 jaar geleden in dat landje Israel met de mensen daar niet goed ging.

En als dat zo is, als het volk ontrouw wordt, zondigt, dan spuwt het land zijn inwoners uit, staat er in de Bijbel.

Dat was gebeurd. De inwoners waren in ballingschap weggevoerd naar Babel.

Welnu, het bericht dat Jeruzalem nog steeds in puin ligt, woelt al deze dingen bij Nehemia weer omhoog.

En het bijzondere is dat Nehemia zo’n lotsverbondenheid krijgt met zijn voorgeslacht, dat hij zegt: daar heb ik ook deel aan! Die misstappen van mijn voorouders zijn ook de mijne

Dat is vreemd eigenlijk want dat speelde zich 100 jaar geleden af.

Nehemia was daar helemaal niet bij en toch voelt hij en weet hij: Ik voel me mee verantwoordelijk voor alle fouten die mijn familie en mijn volk gemaakt hebben tegen God.

‘Ik belijd de zonden die *wij* Israelieten tegenover U hebben begaan... *wij* hebben U veel kwaad gedaan... *wij* hebben ons niet gehouden aan de geboden.’

De man die straks gaat meehelpen aan de opbouw van de stad, erkent – hij zegt het zelf – dat ook hij heeft meegedaan aan de afbraak ervan.

Kennen we dat: collectieve schuld? Dat je je dus zo verbonden voelt met de kerk van alle eeuwen en plaatsen dat je ook bereid bent daarbij de donkere bladzijden van de kerkgeschiedenis, de slechte daden van christenen wereldwijd niet weg te wuiven -de kruistochten, het kolonialisme, machtsmisbruik- dat je daarvan zegt ‘*wij*’, ook ik.

Vreemd? Nou heel vreemd is het niet, want een nieuwe minister is ook verantwoordelijk voor het beleid van zijn voorganger en kan er zelfs door ontslagen worden.

Voor een gelovige is dat ook zo: die voelt zich deel van het geheel en kijkt vervolgens naar zichzelf, naar binnen, in zijn eigen hart.

Die doet aan zelfreflectie. Hoe zit het met mij? Doe ik het goed? Heb ook ik mijn fouten?

Ja, die heb ik! Je bent laks. Loopt mensen voor de voeten, doet niet altijd wat gedaan moet worden...

Om daarmee niet zwaarmoedig te worden, maar om dan daarna ook in de ruimte te komen van Gods beloften.

Want -opmerkelijk- als Nehemia gaat bidden dan doet hij niet zomaar een vrij gebed, maar citeert hij delen uit het boek Leviticus en Deuteronomium.

Hij bindt daarmee God bij wijze van spreken aan wat Hij ooit gezegd heeft.

'Denk toch wat U Mozes hebt voorgehouden: Als jullie ontrouw zijn zal Ik je onder de volken verstrooien, maar als jullie naar Mij terugkeren zal Ik jullie bijeenbrengen op de plaats die Ik heb uitgekozen'.

Terugkeer brengt dus beloftes met zich mee. Beloften van genade, toewending.

Nogmaals: herkent u zich in Nehemia?

De bereidheid om je verbonden te voelen met de misstappen van het voorgeslacht, die te erkennen voor Gods aangezicht en om dan ook eens naar jezelf, naar binnen te kijken?

Hoe jij als mens tekort bent geschoten naar God toe, -die zoveel voor ons gedaan heeft - Hem daar dan ook op te beroepen en om dan ook te ontdekken hoe God van jou gebruik wil maken.

Om -in het geval van Nehemia- Jeruzalem weer op te bouwen, de muren te metselen, de poorten te plaatsen zodat er veiligheid, geborgenheid ontstaat.

Het hele gebed van handen gevouwen, loopt uit op handen uit de mouwen.

Herkent U zichzelf in Nehemia

Een heeft zeker veel van Nehemia gehad: Jezus Christus

Hij werd geraakt door de nood van zijn volk, heeft gebeden en gevast in de woestijn, is begeistert geweest na zijn doop en deed er alles aan om zijn volk te herstellen.

Maar wij zijn zijn volgelingen.

Zullen we het dan nalaten om in zijn kracht en op grond van zijn werk ons te laten inschakelen?

Amen